

ES.

REVISTA MENSUAL
FOMENT DE LES ARTS DECORATIVES
PIETAT, 4 - BARCELONA

Subscripció: 12 pessetes l'any
Número solt: 1'50 pessetes

Febrer 1928

**LAQUES
MODERNES**

SOBRE FUSTA
I METALL

ENRIQUETA PASQUAL BENIGANI
BRUSL. 15 - BARCELONA (S. G.)

R. TOBELLA
MESTRE IMPRESSOR

TREBALLS COMERCIALS
IMPRESOS D'ART

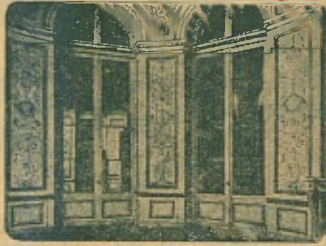

18, CARME - BARCELONA

BENJAMÍ PUJOL

Taller de Fusteria, Ebenisteria i Decoració

Traslats - Col·locació de cortinatges i restauració
Moblament d'habitacions i despatxos - Obres
Instal·lació de tendes - Mobles americans

Despatx: Torre Damians, 11 Consell de Cent, 27
Barcelona (Hostafrancs) Telèfon H-1632

RAJOLS - CERAMICA - TERRA CUITA
CASIMIR VICENS

BARCELONA
CARRER TALLERS, 72 TELÈFON A-5090

SERRALLERIA D'OBRES

DE

BENET

CALIX

Telèfon H 89

Carrer Rocafort, 25

(entre Tamarit i Floridablanca)

BARCELONA

Taller mecànic de fusteria

Raventós

Construccions Especialitat en
d'Obres de Altars, Oratoris
totes classes i capsas Yoghourt

Barcelona

Rocafort, 151

Telèfon H-65

PUBLICACIONS DEL "FOMENT DE LES ARTS DECORATIVES"

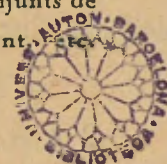
Per la bellesa de la Llar humil

Recull d'orientacions

Obra pofusament il·lustrada amb
50 làmines en negre i en colors

Alçats i plantes d'edificis, conjunts de
decoració interior, moblament.

PREU: 18 PESSETES

VDA. DE JOSEP RIBAS
MOBLES I DECORACIÓ
BARCELONA
CONSELL DE CENT, 327-329 : TEL. A 913

TALLERS MECANICS
DE FUSTERIA PER
A LA CONSTRUC-
CIÓ I DECORACIÓ

Roger de Flor, 141 - Pge. Tasso, 13
Tel. S. P. 785
BARCELONA

FOTOGRAFADOS

TRICROMIAS-AUTOTIPIAS

TALLER DE TORNERIA
MECÁNICA

EMILI VIÑAS

TORNEJATS I SALOMÒNICS PER
A FUSTERIA I EBENISTERIA
FUNDES DE FUSTA IMITACIÓ CURI

SEPÚLVEDA, 157
(entre Gasanova i Villarroel)

BARCELONA

Ebenisteria - Fusteria fina
Restauracions - Tapisseria

Francesc Giménez

Mallorca, 282

Barcelona

Gran taller de marbres

Especialitat en treballs artístics

Fàbrica de serrar marbres a
Hospitalet de Llobregat

Franzi Germans i Cia

Casa fundada l'any 1868

Sucursal a Madrid: Alcántara, 17

Barcelona

Despatx i Tallers: Ali-Bey, 37 - Tel. S. P. 395

Enric Tarragó

Fusteria

Especialitat en tanques i
persianes de fusta encollables

Barcelona

Taller de construccions:

Consell de Cent, 283

Telèfon A-3504

Fàbrica d'elaborar fusta:

Roger de Flor, 132

Telèfon S. P. 327

PUBLICACIONS DEL "FOMENT DE LES ARTS DECORATIVES"

ANUARI

AQUESTA INTERESSANT PUBLICACIÓ, QUE COMENÇA A PUBLICAR-SE L'ANY 1919, OBTINGUÉ, DES DE BON PRINCIPI, LA MÉS BONA ACOLLIDA ENTRE ELS NOSTRES ARTISTES I AFICIONATS
ANY 1924-1925 - VOLUM DOBLE 40 PTES.

PARQUETS I DECORACIÓ - BASTÚS QUERALTÓ I CIA

SANTA ELENA, 4 i 6

BARCELONA

TELÈFON A-284

GUIA DE LES ARTS I BELLS OFICIS

Acadèmia de dibuix

AROLA, ENRIC; Passatge de la Mercè, 3.

Antiguitats

ESCLASANS VDA. TRIUS, MARIA; Pietat, 10.

Ceràmica

VICENS, CASIMIR; Tallers, 72. Tel. A 5090.

Comptables

AYMAT, FRANCESC; Ronda Universitat, 27, 4.

Construcció i decoració

MOYA, J.; Còrsega, 339. Telèf. G 243.

Constructors d'obres

AGUSTI, JAUME; Aragó, 222, Ent. Tel. A 4175.

SOLE PAMIES, JOAN; Sans, 24, 2. Telèf. H 747.

TORRES, ANTONI; Diputació, 290, ent. Tel. S P 2194.

Cuir repujats

FERRÉ DE RUIZ-NARVAEZ, ADELAIDA; E. Granados, núm. 41, 3, 1.

Decoradors

BUSQUETS, EUSEBI; Aragó, 334, 3-1.

Decoradors d'interiors

COSP, VDA. DE PERE; Rosselló, 231. Tel. G 2424.

Dibuix i pintura (Efectes de)

TEXIDOR, VDA. D'E.; Ronda S. Pere, 16. Tel. A 1289

Dibuixants

BUSQUETS, EUSEBI, Aragó, 334, 3, 1.

SABATÉ JAUMÀ, PAU; Aribau, 67.

Dibuixants cartellistes

ČERNÝ, KAREL; Mozart, 8. Estudi.

GUIA DE LES ARTS I BELLS OFICIS

(Vegis la pàgina anterior)

Dibuixants industrials

NAVAS MATEU, JOAQUIM; Bailèn, 31, 1.

Ebenistes

CAMPAÑA, JOAQUIM; Còrsega, 561.
FRANCOLÍ, JOAN; Vallhonrat, 30.
GIMÉNEZ, FRANCISCO; Mallorca, 282. Tel. G 2722.
LINARES, A.; Riera Alta, 21. Tel. A 1090.
PUJOL, BENJAMÍ; C. de Cent, 27. Tel. H 1632.
RIBAS, VDA. DE JOSEP; C. de Cent, 329. Tel. A 913.
VAYREDA, RAIMOND; Diputació, 111.

Electricistes

FRANCH, JOSEP; Corts, 682, Tel. S. P. 614.

Escultors

MARTORELL, SALVADOR; E. Granados, 120.
MIMÓ, CLAUDI; Verge de Gracia, 2.

Escultors decoradors

HERNÁNDEZ VILA, PERE; Pl. St. Felip Neri, 4.

Escultura religiosa

CAMPS ARNAU, JOSEP M.; Montseny, 77.
RIUS, CLAUDI; Rosselló, 195. Tel. G 208.

Esmaltadors de vidres

BRUGUÉS, PERE; Bisbe, 2 bis, 3, 2.

Fotògrafs

AREÑAS, RAFEL; Corts, 670. Tel. S P 1411.

Fotògrafs industrials

FOLCRÀ, F.; Rda. Universitat, 20.
SALA CAMPAS, JOSEP; Còrsega, 413, ent. 2.

Fotogravadors

ESTEVE FELIU, FRANCESC; Via Laietana, 15. Telèfons
A 4515, A 2210.

Fusteries

MONCANUT, FILL DE D.; Aurora, 14 bis. Tel. A 510.
NIUBÓ I CIA., BALTASAR; (S. G.) Pge. Forasté, 17. Te-
lèfon G 772.

Fusteries mecàniques

BIOSCA, PERE; Sant Gervasi, 103. Telef. G. 6082.
MAÑA, JOAN; C. de Cent, 63. Tel. H 633.

Galeries d'art

SALA PARÉS (ESTABLIMENTS MARAGALL); Petritxol, 5.
Telèfon A 3523.

Galvanoplàstia

DOMINGO I ROCA GERMANS; Corts, 462.

Gravats i estampats per a tapes de llibres

ROCA ALEMANY, JOSEP; València, 188 A, interior.

Guixaires adornistes

AVILA, JACINT; Passeig St. Joan, 73, telef. S. P. 306.
CASASÚS, JOSEP; C. de Cent, 474. Tel. S P 1360.
COLL, PERE; Corts, 473.

Impremtes

CASTELLS, EDUARD; Diputació, 333. Tel. S. P. 181.

Joiers

SUNYER, RAMON; Granvia, 660. Tel. S P 813.

Lacadors

SARSANEDAS, RAMON; Amàlia, 31, pral. Tel. 1361. A.

Làmpares

BIOSCA I BOTEY; Rbla. Catalunya, 129. Tel. G 1228.

Llibreries d'art

MARTINEZ PÉREZ, C.; DR. DOU, 11. Tel. 4001.

Metallistes

BIOSCA I BOTEY; Rbla. Catalunya, 129. Tel. G 1228.
BOLIBAR, SANTIAGO; Rbla. Catalunya, 43. Tel. A 3224.
CORBERÓ, P.; Aribau, 103, taller. Tel. G. 1274.

Mobles i decoració

CASAS, LLORENÇ; Galileu, 50-51-53. Tel. H 537.
PARCERISAS I CIA.; E. Granados, 90. Tel. G 2570.
PRAT, JOSEP; Ferlandina, 67. Tel. A. 5037.

Mosaic Romà, Venecià, i Ceràmic

BRU, LLUIS; E. Granados, 64.

Motllures, marcs i miralls

BENITEZ, CAMIL; C. de Cent, 323. Tel. A 4024.

Papers pintats

GIRONA, JOSEP; Corts, 661. Tel. S P 360.
GUASCH, FILL DE JOSEP; Rauric, 8. Tel. A. 5268.

Parquets i decoració

BASTÚS, QUERALTÓ I CIA.; Sta. Elena, 6. Tel 284 A

Perfumeria (Fàbrica de)

MYRURGIA, S. A.; Casanova, 78. Tel. A. 5458.

Pintors decoradors

HERRAN, J.; C. de Cent, 282. Tel. A 2635.
VILARÓ I VALLS; Corts, 604. Tel. A 1969.

Pintors escenògrafs

ALARMA TASTAS, SALVADOR; Vergara, 3, 3-I.
ESCENOGRAFIA BATLLE I AMIGÓ; Riereta, 32.

Projectes de mobles i decoració

BARÓ, CARLES M.; (S. G.) Cuesta, 26, prop Josepets.

Propaganda (Articles per a)

BASA I PAGÉS; Calàbria, 66. Tel. H 686.

Retauls, daurats i policromia

SABATÉ PASTOR, BONAVENTURA, Pl. Letamendi, 34.

Serralleria

SARRIAS, MANUEL; (S. G.) Bolívar, 22.

Tapissers

BONJOCH, VDA. DE SIMÓ; C. Cent, 377. Tel. S. P. 648.
LABORDA, EUGENI; Rbla. Catalunya, 45. Tel. A 5473.
LLOSA, PERFECTE; Balmes, 128. Tel. G 1058.

Tapissos i catifes

AYMAT, TOMÁS; Carrer d'en Villà, ST. CUGAT DEL
VALLÉS. Telèfon 20.

Teixits per a mobles i decoració

TRONC, ALBERT; Rbla. Catalunya, 32. Tel. A 2294.

Torners en fusta

VIÑAS, EMILI; Sepúlveda, 157.

Vidrieres artístiques

TERRÉS CAMALÓ, S. C., J. M.; Ausies March, 3. Te-
lèfon S. P. 1751.

Llibreries barroques d'En Dalmases: Detall dels frisos

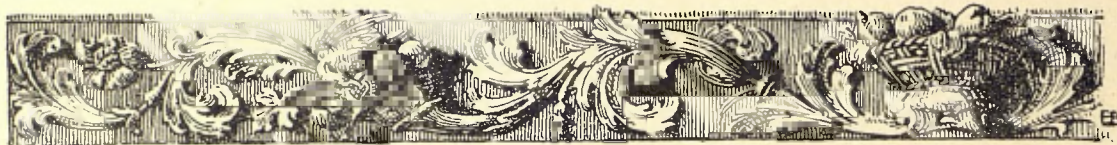
LA CASA DE L'ARDIACA

El dia 26 de novembre de l'any 1919 era aprovat per l'Ajuntament de Barcelona el dictamen, presentat per la Comissió de Cultura, en el qual era proposada l'adquisició de l'antiga casa de l'Ardiaca, conjuntament amb totes les altres que formen el carrer de Santa Llúcia, del carrer del Bisbe a la plaça de la Catedral, amb el fi d'instal·lar-hi degudament l'Arxiu Històric de la Ciutat, els valuosos materials del qual eren aleshores aplegats en el segon pis de les Cases Comunals, en locals insuficients que s'esforçava a fer acceptables el seu Director, i amb greu perill per a llur conservació i poca avinentesa per als estudiosos. Aquest edifici, de noble tradició, encara que ja existia amb anterioritat a la data en què En Luís Desplà emprengué la seva restauració, o sia a començaments del segle XVI, per fer-ne un casal digne d'ell i dels seus successors en dignitat, bé podem dir que en fou el veritable fundador, car tan importants foren les obres per ell realitzades que fou considerat com un dels millors de la ciutat, havent merescut, per aquest motiu, que el Consell Municipal li atorgués el privilegi de tenir aigua viva dins de la casa, cosa que en aquell temps rarament es concedia.

Estava en l'ambient de l'època aquest afany de renovació i d'embelliment de l'urbs que des de mitjan segle XV es notava a Barcelona: els Gualbes, els Centelles, els Dussay, els Clariana, els Cardona i molts d'altres varen contribuir al renovament de la ciutat, la qual, en poc temps, canvià d'aspecte, esdevenint una de les més belles d'Europa, com ho confirmen els elogiosos judicis merescuts d'il·lustres personalitats que hi sojornaren, no solament d'Alfons V, qui deia que *era bella en sos temples i en sos edificis*, o de Jeroni Paulo, que en 1491 constatava que podia comparar-se a qualsevol altra ciutat per la bellesa i netedat, *essent els seus murs i les seves cases de pedra ben obrada i els seus carrers molt nets*, (judicis que podrien tenir-se per apassionats per tractar-se de gent nostra), sinó, demés, pels elogis emesos per il·lustres estrangers tals com Marineo Siculo, qui deia que *a tota altra ciutat aventatja en l'elegància dels seus edificis, la netedat dels seus carrers i la gràcia dels seus jardins*, i d'altres com Navagüero, ambaixador de Florència en 1525, i Barreyos, viatger portuguès del 1546, els quals lloaren també la seva gràcia i formosor i la sumptuositat dels seus edificis, tant públics com privats.

Aquest alt esperit de ciutadania, i, sobretot, l'exemple del canonge Desplà, despertà l'emulació d'En Francesc Gralla i Desplà, nebot de l'Ardiaca, el qual alçà damunt els fonaments de

Llibreries barroques d'En Dalmases: Detall dels frisos

l'antiga casa pairal, en el carrer de la Portaferrissa, l'edifici, malauradament enderrocat en obrir-se l'inútil carrer del Duc de la Victòria, conegut amb el nom de *Can Gralla*, i que era, sens dubte, el més notable exemplar del renaixement existent a Barcelona.

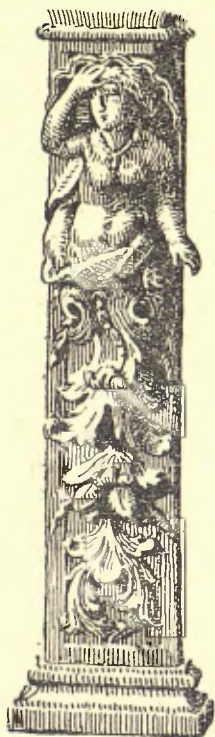
Publicae venustati-Privatae voluptatis es llegia sobre la porta d'aquest palau. Aquesta sàvia divisa, el clar significat de la qual intentaren tòrcer esperits capciosos en altre temps, que sembla condensar tot l'esperit d'alta ciutadania d'aquells temps i que omplia la ciutat, era el que movia a admiració la majoria dels forasters que la visitaven, els quals lloaven la seva privilegiada situació, el seu esplèndid clima i el seu conjunt sumptuosament acollidor i hospitalari.

En Lluís Desplà, però, home d'extensa cultura i veritable fill del renaixement, prosseguí la seva obra voltant-se de tots els refinaments del luxe i de l'Art. Pot dir-se que fou el que primer inicià la formació d'un museu arqueològic en terres nostres, aplegant en el pati de la seva casa totes les relíquies de l'antigor que anaven trobant-se a Barcelona: làpides i fragments arquitectònics, entre els quals sobresortia el notable sarcòfag de marbre blanc, actualment al Museu de Santa Àgata, en el qual es veuen representades escenes de la caça del lleó, i també, retent honor a l'Art contemporani, encarregava a Bartomeu Bermejo, l'any 1490, amb destinació al seu oratori particular, el bell retaule de *La Pietat*, una de les millors joies pictòriques actualment conservades a la Sala Capitular de la Seu, i on es veu En Desplà agenollat als peus de la Verge, en actitud orant, i al costat de Sant Jeroni com a celestial advocat seu.

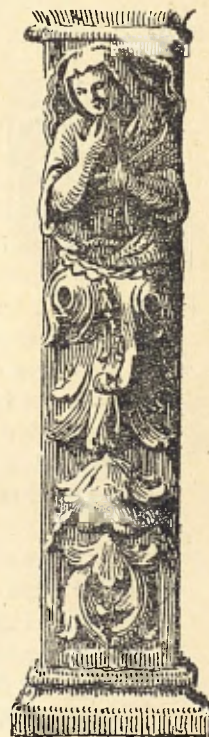
Mort En Lluís Desplà, l'any 1524, aquesta casa, per tants títols històrica, que sembla haver nascut dels mateixos flancs de les antigues muralles romanes; que veié les hores d'agonia del gran Felip de Malla; que serví de sojorn a personalitats de tant rellevant valor històrica com el rei Ferran *El Catòlic* i Sant Francesc de Borja, anà caient, a través dels segles, en un estat d'abandó tan gran, que esdevingué una veritable ruïna.

Passada a mans de l'Estat, en virtut de les lleis desamortitzadores, com tants altres edificis notables de la ciutat, i malgrat els clams de protesta de l'opinió pública, que, escar-

mentada ja, temia per la seva total destrucció, fou venuda en pública subhasta, volent la sort que fou adquirida per En Josep Altimira, home excepcional, de grandesa efimera, qui, encara que inicià el període de la rehabilitació de l'edifici amb les reformes més o menys encertades que hi realitzà, no pogué arribar fins allà on es proposava, que no era altra cosa que convertir-lo en museu públic oferint a la ciutat les seves col·leccions, car la dissort vingué, fora d'hora, a desbaratar els seus altruístics plans.

Llibreries d'En Dalmases: Detall de les pilastres

Llibreries d'En Dalmases: Detall de les pilastres

Libreria barroques d'En Dalmases: Detall dels frisos

La reincorporació d'aquest edifici a la vida cultural barcelonina, podem dir que començà quan el Col·legi d'Advocats el prengué per residència: aleshores els llibres hi prengueren també estada i ja no l'han deixat més, i tots hem de fer per manera que no el deixin, procurant que per sempre més sigui un veritable fogar de cultura barcelonina.

L'entrada a l'edifici s'efectua per la bella porta estil renaixement, ricament esculpida, que dóna accés al pati. Cal fer ressaltar aquí que aquest, originàriament, no tenia la forma de claustre rodat que actualment presenta: les arcades eren limitades al seu costat dret, formant porxo, i el brollador no hi era, presentant el seu centre desembarassat per al servei de la casa i el lliure

accés de les cavalleries que entraven a abeurar-se en l'abeurador de pedra que per a aquest fi hi havia a un dels seus costats, i que, segons sembla, no era altra cosa que el bell sarcòfag romà del segle III de què hem parlat anteriorment. Aquest sarcòfag, sobre el qual tantes conjectures s'han fet, és cregut que existia ja en aquell lloc amb anterioritat a l'any 1391, segons sembla despendre's d'un document conservat a l'Arxiu de la Corona d'Aragó. (Registre 1899, fol. 116, volt.)

A l'angle dret superior del pati hi havia el pou, del qual s'aprofitaren les pedres del bocatge, engrandint-lo, per a bastir la tassa inferior de l'actual brollador central, el qual, per la seva forma, recorda tant el que existeix al temple de Sant Jordi dels claustres de la nostra Catedral. Pujant a la galeria podem comprovar també l'existència d'altres elements arquitectònics que hi han estat aplicats posteriorment: tals són la porta d'ingrés al vestibul, en la part superior de la qual campeja l'escut de la Ciutat, procedent del derruït convent de Mínimes, i les finestres de la seva part dreta, en les quals es veu ben reflectit l'esperit romàntic de mitjan segle passat, com pot veure's pels personatges esculpits en les seves mènsules, encara que seguint l'estil gòtic.

Quan l'edifici fou adquirit per l'Ajuntament, l'arquitecte Josep Goday hi realitzà importants obres de consolidació i restauració, a fi de posar-lo en condicions per a poder resistir el gran pes dels llibres; obres que han estat continuades i dutes a bon terme ara, investint-lo de la dignitat corresponent a les altes funcions culturals que li han estat confiades. I, encara que exposant-me a ferir la natural modèstia del seu autor, En Jaume Marco, qui figura com a representant del Foment de les Arts Decoratives dins el Patronat Massana, en el qual exerceix el càrrec de Tresorer, circumstància que l'ha dut naturalment a encarregar-se de la direcció d'aquestes obres de rehabilitació amb un gran entusiasme i desinterès, no puc per menys que fer esment aquí de la seva obra.

El vestibul és dedicat a records del fundador de la casa, En Lluís Desplà: una reproducció

Libreria d'En Dalmases: Detall de les pilastres

Libreria d'En Dalmases: Detall de les pilastres

Llibreria d'En
Dalmases: Detall
de les pilastres

del laude sepulcral, amb la seva efígie, sembla presidir el conjunt, compost d'interessants dibuixos originals d'Antoni Caba i Maurici Vilumara, reproduint diversos aspectes de l'edifici en el seu estat precari i ruïnós, i també una bella còpia del retrat que d'En Desplà figura en el retaule de *La Pietat* de què abans hem fet esment.

A mà dreta del vestíbul hi ha la sala de lectura, recollida, sòbria i elegant, tal com escau a un lloc d'aquesta naturalesa, amb els catàlegs i les obres d'immèdiata i corrent consulta a l'abast de la mà dels estudiosos que van a treballar-hi. A l'altra banda s'hi obre el pas a la gran sala de l'Arxiu, on són guardats, dins els sumptuosos armaris barrocs que havien estat d'En Dalmases i Ros, els preciosos i miniaturats manuscrits medievals.

No ens entretindrem, però, ara, a descriure el decorat i moblament de les diverses sales i dependències de la casa, totes elles ben escaients i apropiades, car creiem més interessant fer una descripció, baldament sigui compendiada, del material, tan abundant com valuós, que hi és aplegat.

A la Casa de l'Ardiaca, i a redós de l'Arxiu Històric Municipal, s'hi han agrupat altres institucions, tals com el Patronat Massana, l'Arxiu dels Jocs Florals de Barcelona, el Premi Martorell, i, aviat, segurament, l'Escola Massana i el Premi del mateix nom, que dintre de poc haurà d'ésser convocat per primera vegada.

L'Arxiu Històric Municipal compta, com a fons, amb tota la documentació antiga del Municipi barceloní, des dels temps dels Consellers, amb actes i acord anteriors al segle XV, fins a la moderna, que, més que valor històrica, la té purament administrativa. A aquest fons cal afegir-hi l'Arxiu Judicial, amb els llibres, expedients i al·legats de l'antiga Vegueria o Cort del Veguer, la documentació dels quals comença al segle XIV, i els provinents de les Escrivanies que havien passat al domini de les cases de Dalmases i Fontcuberta. Un fons notarial acobla els manuals i documents d'aquesta procedència, essent remarcables una col·lecció de lletres de canvi, moltes del segle XV, i encara de més antigues.

Una altra secció que pot esdevenir força interessant és la que aplega els documents i llibres relacionats amb els antics Gremis i Confraries, en la qual fóra bo que fossin adjuntats tots els que encara resten dispersos d'aquesta especialitat, amb evident risc de perdre's irremediablement.

La Biblioteca Toda, aplegada a la sala del mateix nom (esplèndid donatiu d'aquest eminent home de lletres), consta de 8,000 volums d'obres que fan referència a Espanya, publicades a l'estranger, i una copiosa col·lecció iconogràfica composta de 5,000 gravats interessantíssims. També estotja tots els manuscrits i llibres que havien pertangut a En Domènec Badia, el famós Ali-Bey dels viatges per terres islàmiques.

Aquest documents formen part d'una secció de l'Arxiu en la qual són aplegats els papers i manuscrits de rellevants personalitats barcelonines, tals com Serra i Postius, Pompeius Gener, Ramon N. Comas, Sanpere i Miquel, Agustí Coy, etc., i una bona part de la correspondència literària d'En Narcís Oller.

La Biblioteca Massana, que compta amb exemplars bibliogràfics de raresa excepcional i veritable mèrit, passa de 5,000 volums especialment

dedicats a l'estudi de les Arts Sumptuàries principalment indumentària històrica i de tots els països, iconografia i imatgeria popular, en què cal fer especial menció de la col·lecció de dibuixos referents a les tradicionals processons barcelonines: làmines originals, molt documentades, obra d'artistes contemporanis als quals En Massana havia encarregat aquesta feina. Una nombrosa quantitat de gravats antics i moderns, referents als temes a què està especialment dedicada aquesta Biblioteca, acaben de completar-la.

Important a tot ésser-ho és també la col·lecció sigil·logràfica, composta d'unes 10,000 impremtes. A aquest recull i estudi dedicà tota la seva vida d'historiador En Ferran de Segarra.

Una altra secció que no sé pas quins mots emprar per ponderar-vos ço que representa, és l'Hemeroteca: aquesta immensa col·lecció de tota la premsa barcelonina, on són aplegats tots els diaris, tots els periòdics, les revistes de tota mena, literàries, científiques, artístiques, professionals, polítiques o festives que es publiquen o s'han publicat a la nostra ciutat, així com tota mena de fullets i fulles soltes que hi veuen la llum. Per cert que bo serà aprofitar l'avinentesa de divulgar que no és pas el *Diario de Barcelona*, l'*avi Brusí*, com vulgarment sol dir-se i sol creure's, el diari més antic publicat a Barcelona, sinó un altre, aparegut en 1762, el títol del qual era *Diario Curioso, Erudito, Comercial, Público y Económico*, redactat amb una ingenuïtat i bona fe extraordinàries.

Finalment parlarem de la Col·lecció gràfica on hi ha aplegats els gravats que amb plans i vistes de Barcelona han vingut publicant-se del segle XVI ençà, amb la particularitat que la majoria són estrangers i responent a estudis o plans d'estratègia militar. Completen aquesta secció els admirables carbons i aquarel·les dels mestres Dionís Baixeres i Maurici Vilumara, vivents evocacions de la Barcelona antiga, d'aquella Barcelona tan típica tan nostra, i que l'esboranc de la Reforma interior ha fet desaparèixer inexorablement.

Heus aquí aplegades, en resum sintètic, totes les seccions que estatja la Casa de l'Ardiaca, aquesta casa que, ultra ésser patrimoni de la ciutat, fou declarada monument nacional el dia 27 de desembre de 1925, i que tots els barcelonins hem de mirar amb orgull i estimar com una de les institucions pairals de més valor cultural.

Ens resta ara retre l'homenatge del nostre agraïment al senyor A. Duran i Sanpere, Director i veritable ànima vivificadora d'aquesta Institució, per les facilitats donades i la generosa col·laboració aportada al nostre modest treball.

EUSEBI BUSQUETS

Llibreria d'En Dalmases: Detall de les pilastres

EXPOSICIONS

oneixem poques ciutats tan acollidores de les arts i dels bells oficis com la nostra: totes les tendències, totes les escoles troben on manifestar-se i fer adeptes; tots els artistes novells, on exhibir llurs primícies, per desviades que estiguin del corrent normal que segueixen les produccions d'art arreu del món, la qual cosa vol dir que hi ha, entre nosaltres, un veritable ambient de cultura estètica que fa possible l'existència de nombroses sales dedicades únicament a exposicions, així com l'exhibició d'alguns milers d'obres d'art en els vuit mesos que tenim de temporada artística

No cal sinó que ens fixem en les exposicions personals que se'ns han ofert en el mes de gener, per a donar-nos compte de ço que dèiem abans, començant per la *Sala Parés*, per la qual han passat diverses generacions d'artistes durant la seva ja venerable existència. Tres notables pintors, passats a millor vida, hi han rebut l'homenatge dels intel·ligents i del públic *amateur*, amb motiu de llurs exposicions pòstumes; Francesc Gimeno, Enric Monserdà i el jove Llavaneras.

Humil obrer pintor, i modest i senzill artista a la vegada, portava dintre el maulaurat Gimeno, un esperit impressionista de molta empenta, que s'és destacat amb vigoria en acoblar en un redós bona part de la seva escampada producció. Avui, el simpàtic vellet que tots coneixiem, l'home insegur d'ell mateix que mai no gosà llançar-se de ple a la vida de l'art, que robava hores al descans per tal de poder pintar un paisatge a corre-cuita o fer una acadèmia en el Círcol Artístic, se'ns apareix amb tota la força del seu temperament, mostrant-nos la trajectòria seguida en la seva evolució, el formós quadro de figures "La Lectura", que pel seu verisme té sentors de museu, i els darrers paisatges sortits de les seves mans, en els quals la nerviositat de la factura s'aparella del tot amb la seguretat de la pinzellada, donant-los una forta sensació de cosa vista i sentida.

La pintura de Monserdà és del tot oposada a la de Gimeno: la puresa de la línia, l'idealisme de les figures posades en un ambient purament imaginatiu i la *gama* altament decorativa del colorit, fan pensar en la producció pre-rafaelista, amb tot i oferir els seus caires de modernitat.

Monserdà era un esperit culte, un home que comptava amb un bon bagatge ar-

tístic, un coneixedor de les arts decoratives i fins un veritable tècnic en diferents bells oficis; però, per damunt de tot, era un pintor format en el més rigorós academisme, que sabia exaltar els temes místics amb exquisit bon gust. De la seva obra, però, ço que perdurarà són els seus quadros religiosos de composició, per la bella estructuració de les coses i la fermesa de la seva tècnica, més clàssica que moderna.

El jove Llavaneras ha traspassat quan el seu art començava a concentrar-se i es feia comunicatiu, perquè havia arribat a copsar la veritat del paisatge, després de cercar amb ver afany un camí dreturer per aconseguir-ho.

Altres tres artistes de vàlua, sortosament encara vius, han succeït els tres esmentats: Rusiñol, Casas i Clarassó.

No cal dir l'interès que tenen sempre les obres dels tres mestres: Rusiñol, insubstituïble fins avui en els *Jardins abandonats*, conserva encara aquella factura espontània i aquelles coloracions tan seves, que entren pels ulls mercès a la traça amb la qual són combinades, deixant-hi de tant en tant una micoia de poesia que convida a parar-se davant les seves teles; Casas, sortós en la interpretació de les beutats femenines, pel domini que té de la forma i de l'expressió, segueix essent, ensems, un notable pintor d'interiors; i Clarassó, l'escultor correcte de sempre que coneix els secrets de l'estatuària dels nostres dies i sap subjectar-los a la disciplina del romanticisme.

Han passat també per la *Sala Parés* els joves pintors Lluís Medir i Vila Puig: el primer, autor d'uns paisatges empordanesos interpretats amb una simpàtica exaltació del colorit, i el segon amb altres paisatges, més fermes i més apropats a la realitat. Cal fer constar que Vila Puig ha avançat força en poc temps; la seva paleta s'ha afinat molt i la pinzellada se li ha tornat fresca i sucosa alhora, ço que ha contribuït a donar relleu als primers termes i a arrodonir els efectes de conjunt.

Per les *Galeries Laietanes* han passat diferents artistes: Juli Borrell, bé prou conegut, amb algunes figures de dona, pintades amb el coneixement que ell té de l'ofici i del gènere, i una colla de paisatges de la Cerdanya d'una coloració brillant i atractiva, en alguns dels quals es descobria l'emoció de l'artista en interpretar el natural. Una fantasia del *Calvari* i l'entrada de la processó de *Corpus* a la Catedral de Barcelona, recordaven la força imaginativa de Juli Borrell, l'exuberància del seu colorit i les aptituds que tresoreja per a les grans concepcions decoratives; Josep Rovira, qui presentà uns bodegons ben enfocats, en els quals es veia un lloable esforç per a dignificar aquest gènere de pintura; el jove Guinart, el pintor de les festes camperoles, cada volta més ferm en la composició del paisatge; M. Corredoyra, correcte figurista d'escola valenciana, donat al quadro d'assumpte rural, amic dels xocs de color i de llum; Llorenç Cerdà, artista un sí no és enlluernat pel sol del l'Illa Daurada i enamorat de les coloracions brillants de les cales mallorquines, però ben harmonitzades sota la llum repartida amb uniformitat; i Josep Vidal i Vidal, qui ens dona a conèixer uns interiors d'església, ben trobats de llum i de perspectiva arquitectònica i pintats amb seguretat.

A les *Galeries Areñas* havem vist les nines de l'Assumpta Cid, sortides de les seves mans tan ben ensinistrades en la confecció de personatges dels contes de fades i de les llegendes rurals. Són, els de la senyoreta Cid, uns ninotets amables i bonicis que ens demanen un reconet de la nostra llar on viure amb nosaltres la dolça vida de família.

Una altra artista, la senyoreta Carme Barnadas, ens ha donat una agradable sorpresa amb una exposició d'aquarel·les fetes amb encert i amb un bell domini del procediment. Aquesta pintora té, ultra un remarcable domini del dibuix, bon gust per a acoblar les flors i les fruites en ses composicions, i una factura neta com li cal a l'aquarel·la, als colors de la qual sap donar, quan convé, la força i el relleu de la pintura a l'oli. Ens plau esmentar el quadro "*Roses Blanques*", per creure'l notable per la seva factura acurada i la qualitat dels seus components senyorívols.

També a la *Pinacoteca* hi ha hagut dues exposicions interessants: una de bodegons, pintats per en Carles Valero, i una altra de dibuixos i pintures de la primera tongada, de Joaquim Sunyer.

Valero és, com fou Gimeno, un pintor per vocació. Fermat a una col·locació que li assegura la subsistència de la família, aprofita totes les ocasions que se li presenten per a pintar, especialment bodegons, perquè els pot fer a casa, escatimant-se les hores de dormir; essent notable la noblesa de la seva pinzellada i el verisme que aconsegueix donar a les coses que pinta. Els bodegons de Valero ofereixen, ultra una flaire d'arcaisme ben agradable, els atractius de la pintura moderna.

Els dibuixos i quadros d'En Sunyer són també força interessants pel valor documental que ténen dintre l'evolució que l'artista ha vingut fent cap al modernisme primitivista, car donen a conèixer la solidesa dels seus estudis juvenívols.

Per les *Galeries Dalmau* ha passat el pintor alemany Max Pretzfelder, artista bavarès que, amb la retina inflamada per les colors mediterrànies, produí unes pintures llampants per als nostres ulls, algunes, però, ben enfocades, i d'una faisó especial el quadro *Taula Andalus*a, ben observat i resolt sense preocupacions de cap mena.

MANUEL MARINEL-LO

CASA DE L'ARDIACA
Vista parcial del pati

ELS ESTILS DE MOBLAMENT ANGLESES

L'Orient, infiltrant-se a poc a poc dins el món llatí, li havia insensiblement inoculat el corrosiu virus que havia de portar-lo fatalment a la seva perdició i ruïna. Desfet l'imperi d'Occident, en plena decadència Bizanci (minat i corromput per totes les concupiscències), i ensenyorits els Bàrbars de tota l'Europa, començà la secular lluita entre l'esperit del Nord i el del Migjorn; entre el Classicisme, representat per les restes de la cultura greco-romana refugiada en els naixents monestirs i cenobis, que amb gran perseverança varen anar recollint les restes disperses d'aquell immens desastre, i amb gran cura i amor es dedicaren a refer i a bastir els dispersos i destroçats carreus de la cultura antiga, i el goticisme, el bàrbar i inculte esperit dels arribats de nou que, amb llur verge força, aconseguí apoderar-se de la novella societat fins a esdevenir-ne la seva tangible plasmació.

L'esperit del Cristianisme, mogut del seu afany de protesta contra el paganisme, corromput i tirànic, s'emparà de les novelles formes, que arribaren a traduir plàsticament els seus idealismes, i fou debades que l'austeritat cisterciense blasmés de les fastuositats innecessàries i de les riqueses ornamentalistes, que tan poc s'adeïen amb el veritable sentiment cristià, car el goticisme arribà triomfalment a la seva plena i exuberant eclosió.

L'esperit del Classicisme, però, no fou pas extingit del tot, car a Itàlia, per sota de totes les modalitats artístiques, deixà endevinar sempre el seu alè propici en tot moment a manifestar-se, fins que amb el Renaixement eixí novament a plena llum.

La lluita, però, no fou pas finida, car continuà sota una altra forma, i el barroquisme fou el nou baluard bastit contra l'immortal esperit clàssic. Un moment arribà que l'anorreament del classicisme semblà definitiu, car el barroquisme triomfant aconseguí apoderar-se de totes les manifestacions de l'esperit, però això mateix fou la causa del seu sorollós fracàs. Les seves exageracions, la seva manca de lògica, les seves extremes fastuositats portaren com a conseqüència fatal una natural reacció vers la puresa de les proporcions i l'assenyada ponderació dels elements constructius, i el classicisme s'imposà de bell nou.

A Anglaterra fou, tal vegada, on es sentí amb més força la necessitat d'un retorn a la puresa de les normes clàssiques. Els seus artistes, assenyats, conscients, equilibrats, veritables representants del seu poble, han defugit gairebé sempre, per un innat sentit del bon gust, les fastuositats innecessàries, les excessives pompositats, i per això llurs obres (i aquest fet es fa més palès entre els seus arquitectes i decoradors) traspuen un peculiar classicisme ben seu, inconfusible; presenten una ponderació i equilibri de les parts components altament remarcable.

Itàlia ha exercit sempre una influència, un poder d'atracció ben decisiu en els homes de

selecte esperit britànic; els seus artistes, escultors, pintors, poetes, literats, han experimentat la seva influència i han estat captivats pels seus encisos, i la dolcesa del seu clima i la bellesa dels seus monuments han resplamat llur sentit estètic. No té res d'estrany, doncs, que les descobertes de Pompeia i Herculànum, que tan decisiva influència exerciren en l'art francès, repercutissin fortament a Anglaterra, on els esperits hi eren ja naturalment predisposats.

Adam fou qui, trencant amb la tradició barroca, mantinguda fins aleshores per Chippendale i els seus deixebles, propugnà per retornar a les clàssiques normes, arribant les seves obres a assolir una puresa de línies i una tan elegant senzillesa, que les fan de cop ben obiradores i les diferencia fortament de les seves precedents. Les formes rectes, la línia vertical pren una plaça preponderant, encara que harmònicament combinada amb altres elements horitzontals o curvilinis que l'equilibren i li treuen l'excessiva rigidesa.

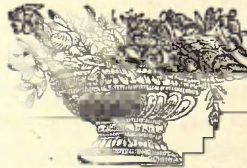
Els mobles, sobretot els cadiratges, són d'una elegància i justesa de proporcions remarcables: s'abandonen les formes cabriolades; l'ornamentació escultòrica és reservada gairebé exclusivament per a enriquir els respallers dels seients, essent fortament reduïda, quan no suprimida del tot en els altres mobles, les superfícies llises dels quals són enriquides amb belles combinacions de fustes fines, crespades, berrugoses o mosquejades; la tuia, el *doradillo*, les xicarandes, la fusta rosa o violeta, hi són emprades en belles combinacions i diagonals: filetatges de boix o d'amarant acusen els muntants i plafons, els quals són enriquits encara amb pintures de motius florals o amb marqueteries reproduint bells motius ornamentals pompeians.

Es l'època de major esplendor del moble anglès, en la construcció del qual són emprades les més riques fustes que els vaixells duen, moltes vegades en qualitat de llast, de les llunyanes colònies, mereixent, però, especial preferència, per llur finor, consistència i bella entonació, la caoba i el llimoner; fusta, aquesta última, així anomenada pels nostres ebenistes i marxants de fustes, traduint-ho dels francesos, que així la designen (*citronnier*), degut sens dubte al seu color, d'un bell i setinat groc d'or, però que no té res que veure amb el llimoner nostre, amb el veritable *Citrus medica*.

Gran fou, doncs, com es veu la influència exercida per Adam en l'art del moble i en la decoració dels interiors anglesos, influència decisiva i eficaç que perdurà en els seus successors, els quals no fan sinó seguir, com a devots deixebles, les seves petjades.

Hepplewhite és el continuador immediat de l'obra iniciada per Adam, afinant encara més el seu gust classicitzant, que ja es veu influït per l'estil imperi dominant a França, tendència que Sheraton acaba d'accentuar, tot conservant, però, la bona tradició anglesa, defugint l'innocent plagi de les formes antigues, gregues o romanes, i no caient mai en la banalitat i llordesa franceses que fan, algunes vegades, del moble d'aquell període, unes insuportables *machines*, carregades de bronzes i faramalles guerrerres.

B. A. D'OC

LA TASCA ACOMPLERTA

Memòria llegida pel Senyor Secretari interí en la Junta General celebrada pel «Foment de les Arts Decoratives» el dia 28 de desembre de 1927.

SENYORS:

Per un atzar em veig avui obligat a ocupar una estrada que no em pertoca per dirigir-vos la paraula en compliment d'un manament dels nostres Estatuts, i per tal de donar-vos compte de la tasca acomplerta per la nostra Entitat durant el curs de 1926-1927.

Grat m'és poder constatar la puixança que la nostra estimada Associació va assolint de dia en dia, i el crèdit, consideració i respecte que ha sabut conquerir-se gràcies al seu perseverant treball en pro de la consecució dels enlairats ideals que ens agermanen. Jo no sé si serà ocasió propícia, aquesta, per a encoratjar-vos a perseverar en el camí emprès, car tots els aquí presents heveu demostrat, en mantes ocasions, i a bastament, la vostra fe, el vostre entusiasme i la vostra abnegació, no regatejant el vostre esforç i ajudant-nos coratjosament a assolir aquelles fites que, en el nostre camí ascendent, ens havem proposat assolir.

Rubleria ha estat, l'anyada que avui comentem, de belles realitzacions: l'establiment de la classe d'estudi del natural ha posat a l'abast dels nostres estudiosos un mitjà eficaç i mòdic per a fornir-se d'aquells coneixements de la bella estructura i de les harmonioses proporcions del cos humà, tan necessàries, avui com sempre, per la majoria dels artistes, tant si es dediquen a les altes especulacions de l'Art com al conreu dels Bells Oficis.

La nostra vida social ha anat articulant-se amb la formació de grups i seccions dedicats a l'estudi i conreu d'especialitats concretes: tal és la secció de fotografia, integrada (sense intenció d'afalac) per valuosíssims elements, i la secció d'estudis de l'art dramàtic, d'il·limitades possibilitats.

Com a cosa definitivament establerta, encara que subjecta a aquelles modificacions i millores que l'experiència ens aconselli, han continuat els cursets de la Tècnica dels Oficis d'Art, que tan bon acolliment mereixeren, ja des de bon principi, tant dins com fora de la nostra Entitat. El moblament i els mobles; la ceràmica; les estampes japoneses en color; joieria i orfebreria; el vidre i la seva decoració; els esmalts sobre metall; el repujat dels metalls i els bronzes d'art; el llibre il·lustrat de gran luxe i la relligadura; els tapissos: tals foren els diversos

temes tractats en aquests cursos, i que foren seguits i escoltats amb creixent interès pels nombrosos oients que hi assistiren.

Alternant amb aquests ensenyaments, han estat donades també una sèrie de conferències verament importants. Tals foren les donades pel culte publicista i historiògraf En Miquel Capdevila, parlant de l'Art normand i l'Art català a Sicília; la de l'arquitecte En Cèsar Martinell, desenrotllant el tema tant d'actualitat en aquells moments com fou "L'església, els sepulcres reials i l'altar major de Poblet"; l'estudi crític dels vuit draps de la Catedral de Tarragona en els quals hi ha representada la història de Tobies, bella i documentada dissertació en la qual D. Vicents de Moragas tractà de demostrar la seva tesi a favor de Hans Holbein *el Jove*, com a presumpte autor dels seus cartrons; i per acabar, i com a final de curs, la donada per N'Eusebi Busquets tractant de l'Art modern i de les possibilitats de plasmació d'un novell estil.

L'acte més important, però, de tot el curs fou la celebració de l'Exposició d'Heràldica que tant cridà l'atenció dels erudits i estudiosos, l'èxit de la qual no ens cal ponderar, car ben present està encara a la memòria de tots. El seu nom transcendí més enllà de les nostres fronteres, motivant la vinguda dels Senyors Albert Van de Put, del *Victoria and Albert Museum*, de *South Kensington*, i Henry Thomas, de la Biblioteca del *British Museum*.

Manifestacions d'aquesta naturalesa sols són possibles quan una gran fe i un fervent entusiasme les presideixen. Hem de plànyer-nos, però, que no ens sigui possible treure'n tot el resultat que serien susceptibles de donar, car els nostres mitjans i les nostres forces tenen un límit que no ens és possible ultrapassar. En altres indrets més atents a les coses de l'esperit, aquests esforços nostres no haurien passat desapercebuts, cridant l'atenció d'aquells organismes als quals està confiada la salvaguarda dels interessos culturals del poble, que s'haurien apresat a ajudar-nos en les nostres altruístiques empreses. Aquesta és l'opinió que, profundament impressionats pel nostre esforç, manifestaren aquells il·lustres hostes britànics de què parlava suara.

La celebració del Primer Saló Espanyol de Fotografia bé podem dir també que constituí un èxit, encara que reconeixent noblement les deficiències que en la seva organització pogueren ésser notades, excusables en tot començament i que estem persuadits que serviran de lliçó i estímulo perquè, en convocar-lo de nou, siguin esmenades.

Una altra de les tasques culturals de veritable eficàcia que durant el finit curs ha estat prosseguida, és la de les visites col·lectives. Fou, la primera, l'efectuada a la notabilíssima col·lecció d'art japonès de D. Josep Mansana, la més nodrida i ben documentada d'Espanya, de fama mundial, en la qual foren admirats els prodigiosos voris, les laques admirables, porcellanes, armes d'un cisellat inimitable, bronzes i esmalts, kakemonos, màscares, estampes colorides i tot allò que ha produït aquell art en tants conceptes digne de profund estudi.

Una altra col·lecció importantíssima ens obria generosament les seves portes un bell matí de febrer, a fi que poguéssim fruir durant algunes hores en la contemplació dels preats exemplars que s'hi apleguen: peces inimitables de vidre, d'aquesta matèria tan fràgil que els segles tornen preciosa quan, per un voler de Déu, és arribada fins a nosaltres gairebé intacta. Exemplars notabilíssims de totes les èpoques i procedències (d'Egipte, de Roma, de Síria, de les edats medievals i del Renaixement) han estat aplegats amb perseverant cura i amor dins les vitrines de casa N'Amatller, formant una col·lecció d'inestimable vàlua, que, si fou començada per D. Antoni Amatller i Costa (que al Cel sia), ha estat continuada amb diligent sol·licitud per la seva filla senyoreta Teresa Amatller, que ha procurat enriquir-la i completar-la amb noves i constants adquisicions. I al costat d'aquests preats joiells que són els vidres antics, els retauls medievals, amb llurs místiques imatges i les daurades estofes, completen aquest selecte conjunt de senyorívola i artística distinció.

No cal dir que tots els visitants sortiren altament complaguts de la visita i de les atencions i exquisida amabilitat de la senyoreta Amatller.

Una altra sessió memorable per tots conceptes fou la celebrada el dia 8 de gener a l'estudi Masriera, en la qual la *Companyia Belluguet* ens obsequià amb una representació de l'espectacle, en quatre actes i cinc monòlegs, *Els Vitralls de Santa Rita*: somni inspirat en els llibres catalans de Cavalleria, escrit i escenificat pel Noi de Llevaneres (pseudònim darrera del qual tots sabem veure el nostre admirat amic D. Lluís Masriera, ànima de la institució), amb il·lustracions musicals transcrites pel mestre Enric Roig, segons textos del segle xv, i dansa reconstruïda per Lleonard Guardiola. Obvi fóra ponderar ara l'ambient de selecta i artística espiritualitat viscut durant aquelles curtes hores en què ens fou revelat un novíssim caire de l'art escènic, molt més viu, molt més íntim, i, per aquesta causa, d'una valor psicològica incomparablement superior a l'obtinguda amb la majoria d'aquests banals espectacles, producte eixorc del baix mercantilisme escènic tan prodigat avui dia.

Entre les festes de caràcter més íntim cal assenyalar la celebració de la tradicional Castanyada, de caient franc i casolà, i la Festa anyal, ja definitivament vinculada en els nostres costums, i que enguany ens portà en romiatge artístic vers Vilanova i Sitges, models de viles marineres de la nostra joliva costa, i fogars d'inquietuds culturals que han sabut aplegar els més purs batecs del nostre pairal ressorgiment. El Museu-Biblioteca Balaguer, el Castell de la Geltrú, el Cau Ferrat: veus aquí tres fites que bé marquen el camí ascendent de la nostra ànima col·lectiva, i que aquell dia foren resseguides amb fervors d'enamorats. En aquesta diada tingué lloc també la solemniat remesa, al nostre President, de l'àlbum on eren aplegades les signatures de tots els associats, que, com a mostra de modest homenatge, li era dedicat en penyora d'agraïment pels treballs que constantment ve realitzant en pro de la nostra Entitat i defensa dels seus prestigis.

Un bell concert donat pel Quartet Ibèric i les senyoretas Na Carme Fedi, cantatriu de bell esdevenidor, i Na Isabel Martí-Colin, notable pianista, clogué el capítol de festes d'aquest curs.

L'excursió col·lectiva a Mallorca, tan curosament organitzada, constituí també un remarkable èxit. L'Illa Daurada fou resseguida en totes direccions, ensenyant-nos les seves bel·leses naturals i artístiques, i els jorns esmerçats en aquesta agradable tasca s'escolaren sense sentir, obrint en el nostre viure aqueferat com un inoblidable parèntesi d'inefable beatitud.

He de parlar-vos ara del nostre Anuari. És evident que la seva publicació, l'any 1919, constituí una veritable efemèride en la nostra vida social i un acte d'innegable transcendència que ens ha ajudat molt a assolir el nostre actual desenvolupament. Tant és això cert, que han estat constants els nostres esforços i sacrificis perquè la seva publicació no quedés interrompuda. Malgrat això, no ens fou possible evitar algunes solucions de continuïtat que anaren retardant la seva aparició, car la realitat era més forta que els nostres desitjos, i la nostra potència econòmica no podia suportar les despeses, veritablement importants, que la seva acurada impressió comportava. El desig, però, de no deixar òrfena la nostra Entitat d'un tan escaient mitjà de divulgació de les nostres artístiques inquietuds, féu néixer en nosaltres la idea de la publicació d'una revista mensual que, com deiem en la circular de presentació, vingués a ésser com la seva continuació, adaptant-se, però, als nostres mitjans i responnent millor a les nostres actuals necessitats. Aquesta revista, que sota el títol d'*Arts i Bells Oficis* veu la llum des de començament del present curs, esperem que mereixerà la vostra aprovació i no li regatejareu el vostre ajut.

I heus aquí que la dissort ha volgut que aquest curs que acabo de comentar, tan pròdig i fecund que hauria merescut finalitzar d'una manera apoteòsica, es clogui d'una manera si no trista,

almenys inquietant, ja que ens ha estat comunicat que ens caldrà deixar el nostre Casal, car l'Excma. Diputació de Barcelona ha entrat en possessió d'aquests immobles, els quals han d'ésser destinats als seus particulars serveis. La llar dels nostres amors, la que amb tan fervorós entusiasme havem restaurat retornant-li l'antiga dignitat perduda, la que ja ens havíem acostumat a mirar com la llar pairal de les arts nostres, ens serà arrabassada, car la freda administració no entén en sentimentalismes.

Siguem, però, optimistes, i tinguem la seguretat que la nostra infrangible fe farà de nou el miracle de fer ressorgir d'un altre munt de ruïnes el palau dels nostres ensomnis, el definitiu Casal dels Bells Oficis.

He acabat.

JOSEP PAGÈS I ROCA

NOTES I COMENTARIS

El Consell Directiu del Foment de les Arts Decoratives. — En la Junta General celebrada per aquesta Entitat el dia 28 del proppassat mes de desembre, el seu Consell Directiu quedà integrat pels senyors els noms dels quals figuren a continuació, i que prengueren possessió de llurs càrrecs en la sessió del dia 3 de gener.

President: Santiago Marco; Vice-president: Carles M.ª Baró; Secretari: Francesc Aymat; Vice-secretari: Ignasi Valls; Tresorer: Pere Ricart; Comptador: Josep Franch; Arxiver: Josep Ribas; Bibliotecari: Xavier Corberó; Conservador: Lluís Rigalt; Vocals: Tomàs Aymat i Pau Sabaté.

Saló Català de Fotografia. — A fi de festejar el primer aniversari de l'aparició de la seva *Pàgina Fotogràfica*, "La Veu de Catalunya" anuncia per a la primavera pròxima la celebració d'un *Saló Català de Fotografia*, al qual són convidats tots

els fotògrafs de Catalunya, tant professionals com aficionats.

Caldria, doncs, que tots s'apressessin a concórrer-hi amb el màxim esforç, a fi que resultés una manifestació ben digna i seriosa, molt per sobre de la majoria de les exposicions de fotografia que tant vénen prodigant-se.

Procurarem tenir al corrent els nostres llegidors de tots els detalls d'organització d'aquest màxim aplec fotogràfic.

El Concurs d'idees per a la reforma de la part antiga de Barcelona. — Com és sabut, el Foment de les Arts Decoratives es presentà al Concurs que l'Excm. Ajuntament de Barcelona convocà demanant la pública col·laboració, amb el fi de conèixer el major nombre d'idees encaminades a cercar la més adequada solució als complexos problemes urbans que la reforma de la part més antiga de Barcelona

presenta, havent tingut la sort que el seu treball fos admès i, per tant, premiat amb cinc centes pessetes. És natural, doncs, que per aquesta banda ens sentim satisfets; però no és pas aquest senzill fet el que ens posa la ploma als dits, sinó el desig d'exposar uns comentaris que la celebració d'aquest concurs ens ha suggerit.

Els problemes d'urbanització, sobretot quan es tracta de la reforma de nuclis antics, i, per aquesta causa, generalment de tradició històrica, amb el fi de posar-los en harmonia, d'articular-los, per dir-ho així, amb les seccions més modernes i deixar-los en condicions de servir a les necessitats presents, són d'una complexitat tan gran i d'una delicadesa i responsabilitat tan extremades, que en emprendre'ls s'hi ha d'anar amb molta cura i tenir ben present que, per precaucions que es prenguin, mai no seran prous per a evitar-nos el risc d'espatllar allò que, un cop destruït o modificat, ja no ens fóra possible retornar al seu estat originari. Cal evitar, sobretot, les genials pensades i no caure en banals escenografies, tot pensant obtenir conjunts monumentals, i evitar, així mateix, el desmesurat afany de perilloses innovacions.

Bé ha estat la convocatòria d'aquest concurs d'idees i les precaucions preses a fi que els concursants fossin, tant com fos possible, gent de solvència; just haurà estat el Jurat en fer la qualificació dels treballs presentats; però... per Déu!... que no passi ara com en altres casos semblants: que no sigui treball perdut tot el que amb tan bona fe ha estat fet, i evitem de totes passades que restin abandonats, en un recó d'arxiu, plans i memòries.

Creiem que haurien de controlar-se i estudiar-se, amb la màxima rapidesa, els treballs admesos i premiats, i que d'aquest

estudi i control hauria d'eixir-ne un avant-projecte, el qual hauria d'ésser sotmès novament a la consideració pública per tal que hi diguessin la seva arquitectes, artistes, arqueòlegs, historiadors i higienistes, i, un cop sentits els parers, formular el projecte definitiu, però amb ànim de dur-lo ben aviat a la pràctica i no deixar-ho abandonat, com tantes altres vegades, perquè passada l'oportunitat, i esvaïts els generosos entusiasmes, sigui necessari recomençar de bell nou al cap d'unes quantes anyades.

Programa de tasques. — Prosseguint el Foment de les Arts Decoratives la tasca cultural que s'ha imposat, ha preparat per a aquest mes de febrer una sèrie d'actes, consistents en conferències i visites col·lectives, per als quals s'han dignat prestar llur valuosa cooperació personalitats tan eminents dintre llur especialitat com són l'il·lustre arquitecte Sr. Bonaventura Bassegoda i Amigó, qui ens parlarà, com cap més no podria fer-ho, de la Basílica de Santa Maria del Mar, i ens acompanyarà a la visita que a la dita església es farà com a complement de la seva conferència; l'erudit historiador Sr. Agustí Duran i Sampere, Director de l'Arxiu Històric Municipal, qui valorarà la nostra visita a la Catedral barcelonina amb el seu concurs, la qual esdevindrà així altament profitosa; el nostre estimat president, Sr. Santiago Marco, que ens evocarà el magnífic espectacle de la *Fête des Vignerons*, a Vevey (Suïssa), secundat per un triat conjunt d'artistes; i el nostre bon amic el conegut folklorista Sr. Aureli Campmany, qui ens parlarà dels antics Carnestoltes barcelonins.

Seguiran aquests actes una altra sèrie

d'interessants conferències i visites que s'anunciaran oportunament, i, seguint l'orientació iniciada en els cursos anteriors, es rependran els cursets de *Tècnica dels Oficis d'Art*, els primers anant a càrrec dels nostres consocis els Srs. Lluís Rigalt i Miquel Soldevila, els quals, per mitjà de realitzacions pràctiques, donaran ensenyaments eficients de cada tècnica.

Calendari. — Dia 4 de febrer, a dos quarts de deu de la vetlla: *La Fête des Vignerons* a Vevey (Suïssa). Hi pendran part Alicia Ginès, cantatriu; Josefina Moragas, pianista; Maria Teresa Moragas, violí; Vicents Rafart, rapsoda, i Santiago Marco, conferenciant. Traduccions de Rosend Llates. Projeccions.

Dia 11 de febrer, a dos quarts de deu de la vetlla: *Els antics Carnestoltes Barcelonins*. Conferència molt documentada a propòsit d'aquest interessant tema, il·lustrada amb projeccions, per Aureli Campmany.

Dia 18 de febrer, a les 7 del vespre: *La Basílica de Santa Maria del Mar*. Conferència, amb projeccions, per l'eminent arquitecte i historiador d'Art, En Bonaventura Bassegoda i Amigó, recercador infatigable de tota la vida, i història d'aquest importantíssim monument de l'art gòtic català, qui ens farà reviure les gloriores jornades i ens ensenyarà les seves bel·leses i tresors artístics.

Diumenge, 19 de febrer. — Com a complement de la conferència anterior, s'efectuarà una visita col·lectiva a l'esmentat temple de Santa Maria del Mar, acompanyats pel Sr Conferenciant — Lloc de reunió: a $\frac{3}{4}$ de 12, a la plaça de Santa Maria. Es prega la major puntualitat.

Dia 26 de febrer — Visita col·lectiva a l'Arxiu de la Corona d'Aragó, a aquest bell edifici, antic palau dels nostres Comtes-Reis, en el qual són guardats els més grans tresors de la història nostra. Lloc de reunió: Al Foment de les Arts Decoratives, a les deu en punt del matí. Tingueu present que un cop dintre l'Arxiu les portes seran tancades, no podent, per tant, entrar els rerassagats.

Dia 4 de març — Visita col·lectiva a la Catedral, acompanyada pel Sr. A. Duran i Sampere. Lloc de reunió: al Foment, a dos quarts de deu.

Per a les visites col·lectives i altres actes oficials de l'Entitat, es prega l'ús de la insígnia social.

Curset de Tècnica dels Oficis d'Art. — *Decoració per l'esmail sobre vidre bufat i porcellana*. Professor: Senyor Lluís Rigalt.

Esmalts sobre coure, esmalts traslluïts, pintura i limoges. Professor: Senyor Miquel Soldevila.

Curset especial del *Gravat del vidre a la mola*.

Lliçons alternes a partir del 6 de març.

CUINES, TERMOS CAÑAMERAS

VARIETAT DE MODELS
DE GRAN RENDIMENT

Servei complet d'aigua calenta sempre disponible sense cap despesa

SERVEIS PER A PARTICULARS,
HOTELS I COMUNITATS

EL SISTEMA CAÑAMERAS ES LA MILLOR GARANTIA

VISITEU AQUESTA FÀBRICA

Diputació, 415-423 i Sicília, 226-232 · Telef. S.P. 340

Dipòsit: Hospital, 87 · Telef. A. 3380

BARCELONA

CUINES

(FIXES, PORTÀTILS, CENTRALS I ESPECIALS)

TERMOSIFONS I CALEFACCIONS
DE TOTS SISTEMES

ESTUFES I ESCALFAPANXES
(MODELS DECORATS)

SALAMANDRES ROYAL, ETC., ETC.

XOCOLATES

Amatller

CASA FUNDADA L'ANY 1800

XOCOLATES

de tipus familiar, pures, selectes, amb ametlla, amb llet, gust francès, etc., etc.

des d'1'60 a 4 pessetes els 400 grams

Despatx Central: Manresa, 4 i 6 (entre Via Laietana i Argenteria)

BARCELONA